

DIAGNOSTIKA DIABETU V TĚHOTENSTVÍ

Pod názvem gestační diabetes (dále GDM) se rozumí diabetes zjištěný v těhotenství, který po ukončení těhotenství může nebo nemusí vymizet.

Těhotenská cukrovka s sebou nese vyšší riziko komplikací u matky i dítěte. Jedná se zejména o nadměrnou hmotnost plodu, komplikovanější porod s rizikem porodního poranění a zhoršenou adaptaci dítěte po porodu (např. pokles hladiny krevního cukru u novorozence, těžší průběh novorozenecké žloutenky).

Samotná diagnóza GDM nemusí znamenat léčbu tabletkami nebo inzulinem, základní léčebná opatření spočívají v úpravě stravy a denního režimu. To postačí k normalizaci glykémie u 95% žen. Neuděláte chybu, když se návyky z léčby gestační cukrovky budete řídit i po skončení těhotenství. Můžete tak oddálit nebo eliminovat rozvoj diabetu 2. typu někdy v budoucnu a naučíte zdravému životnímu stylu i svoje dítě.

Riziko těhotenské cukrovky nemají všechny ženy stejné. Kalkulátor rizika najdete např. na stránkách FMF: <https://fetalmedicine.org/research/assess/gdm>

V České republice v současné době testujeme na přítomnost gestačního diabetu všechny těhotné ženy mezi 24. a 28. týdnem těhotenství. Nejprve se posoudí glykémie na lačno. Pokud je pod 5,1 mmol/l, absolvuje těhotná žena zátěžový test se 75 g glukózy (oGTT). Při vyšší glykémii na lačno se vyšetření opakuje další den. Pokud je i druhá lačná glykémie nad 5,1 mmol/l, je diagnóza gestačního diabetu jistá a test se již neprovádí. Vše je popsáno v doporučeném postupu (viz např. <https://www.tehotenskacukrovka.cz/jak-se-zjistuje-pritomnost-tehotenske-cukrovky>)

Jsme si vědomi, že některé ženy orální glukozový toleranční test nechtějí podstoupit. Současný postup ne nabízí žádnou alternativu, jak jiným způsobem ověřit hladinu glykémie. oGTT je nejlépe prozkoumaný způsob, který identifikuje ženy se zdravotními riziky vyplývajícími z GDM.

Pokud i přesto těhotná žena oGTT podstoupit nechce, nabízíme alternativní možnost vyšetření glykémie v běžném denním režimu – balíček „Těhotenská cukrovka bez testu“. Tato alternativa identifikuje pouze výrazné patologie a nebyla na rozdíl od oGTT zkoumaná v žádné velké studii. Nabízíme ji jen proto, že oficiálně žádný jiný způsob diagnostiky GDM bez zátěže glukózou není. Pokud těhotná žena odmítne podstoupit oGTT, pak je pro nás měření glykémie při běžné stravě lepším řešením než neudělat vůbec nic.

Před alternativním testováním na těhotenskou cukrovku pacientka potvrdí v informovaném souhlasu, že alternativní postup zvolila z vlastního rozhodnutí a je si vědoma toho, že výpovědní hodnota testování může být nižší než u oGTT.